

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 : 50 :
Negyedévre . . . . . 2 : 10 :
Egy hónapra . . . . . 1 : 50 :
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesori hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Ellentállunk!

Irta: **Kossuth Ferencz.**

Debreczen, jun. 13.

Mikor ébred a magyar kormány és az országgyűlés többsége arra a tudatra, hogy a 67-es alkotmány megszűnt működni.

Mikor szünik meg az a lealázó játékok, amelyet Magyarország eltér és türelmének kifogyhatatlanságával szentesít, hogy osztrák részről a legdurvábban fértedobják mindazt, a mi a közönségek törvényes elintézéséhez tartozik, magyar részről pedig mindig úgy tettesse magát az ország, mintha fennálló alkotmányának ez a része, mely úgy is elkobozta államiségének legbecsesebb jogait, egészen rendesen működne?

Most ismét megdöbbenve állunk a megfoghatatlan fékevesztettség előtt egyrészt a még megfoghatatlanabb elnézés előtt másrészt.

Az osztrák birodalmi gyűlésen ismét csak sippal, dobbal, trombitával, rézkatlanokkal s fűzőkanalakkal érvelnek. Ilyen meggyőző érvekkel szemben elnémult volna Demosthenes és Cicero; csak az osztrák-németek nem némultak el, mert ők kabátjaikat és nadrágjaikat levetve, hangos hortyogással válaszoltak a pokoli lármára.

Ezzel az épületes dologgal szemben a magyar országgyűlés pénzügyi bizottsága letárgyalta a kvóta-törvényjavaslatot és tárgyalni fogja az országgyűlés is,

ha az osztrákok még csattanósabb jelét nem adják annak, hogy a tárgyalásra nem hajlandók, mint amilyen a pénteki zenebona volt; mert a miniszterelnök kijelenti, hogy csak akkor nem fog tárgyalás alá kerülni a javaslat, ha a reichsrath munkaképtelenségéről meggyőződnic. Ugy látszik tehát, hogy eddig nem győződött meg.

A magyar országgyűlésre nézve lealázó oly javaslat felett vitatkozni, melyről előre tudja, hogy annak nincs se haszna, se értelme. Ilyen tanácskozás nélkülözi a komolyság jellegét, az országgyűlés tekintélyével pedig nem egyeztethető össze az, hogy komolyságot nélkülöző tárgy felett tárgyaljon. De e mellett még alkotmányos sérelem is származhatik ebből, mert az országgyűlés esetleg megszavazhatja a kvótát, s e felett mégis a királynak fog kelleni dönteni. Igaz, hogy ezt az esetet nem látják előre a 67-es törvények megalkotói, midőn megteremtették a közönségeket és ezeknek elintézését a két országgyűlés népképviselőire bízta: ők nem telezhettek fel, hogy be fog következni az, hogy Bécsben sippal, dobbal, trombitával és fűzőkanalakkal fognak érvelni a népképviselői termében. De ha a törvény nem is látja elő az esetet, a józan ész és az alkotmányosság helyes fogalma mutatnak rá arra az igazságra, hogy a mely törvényt a magyar országgyűlés megszavazott, azt a király szentesítheti vagy nem, a korona jogaiival élve, de

semmi esetre sem kerülhet a kérdés ab ovo királyi döntés elé, mely feltételezi annak a lehetőségét is, hogy e döntés egészen más legyen, mint amit a magyar országgyűlés megszavazott.

Valóban csodálkozom azon, hogy a bécsi eseményekkel szemben a törvényjavaslat egyáltalán vita tárgyát képezheti akár a pénzügyi bizottságban, akár az országgyűlésen. Meg vagyok arról győződve, hogy bármennyire mentis 67-ben a szenvedésekben kifáradt alkudni vágyódó nemzedék, e korszakban, és még sokáig azután, ilyesmi a magyar országgyűlésen lehetetlen lett volna.

Ma már messzire lesiklott a mostani nemzedék azon a lejtőn, a melyet a megalkuvás veszélyes talaja készítet.

Szeddereg a honfrierény, ellankadt és elbágyadt az egész élő nemzedék; de azért még sem szabad túrnunk azt, hogy a magyar országgyűlést az a megaláztatás érje, hogy komolyan tárgyaljon a felett, a mit Bécsben sippal, dobbal, — trombitával és fűzőkanalakkal intéznek el.

A mi pártunkban, reményem, hiszem és tudom, hogy lesz elég akarat-erő, elég öntudatosság, elég hazafiság arra, hogy amint a múlt év deczemberében helyt állt, ismét helyt álljon és el távoítsa szegény hazánk ajkaitól ezt az ürömpoharat.

Reményem, hiszem és tudom, hogy a függetlenségi párt meg fogja tenni kötelességét és ellent fog állni annak,

Gimnazista kisasszony.

— Kedves kisasszony, latin konstrukciója most az egyszer kissé . . . elégtelen. Ilyen szöfűzés, például, mint itt is az első mondatban . . .

Itt a fiatal, szőke tanár feltekintett a latin füzetből s barátságos kék szemével a gimnazista kisasszonyra pillantott, ki a szörnyű vétséget követve el ókori klasszikusok szeleme ellen.

Meredith Olga — így hívták a tizenhét éves tanítványt — e pillanatban valóban oly kétségbeesítő látványt nyújtott, hogy Smith tanár szinte megdöbbenve tekintett reá.

A szép leány máskor oly viruló s életvidám arca sápadt volt; pajkos szemei, melyek oly bátran tekintettek a világba, ijedten, mintegy segélyt esdőleg tapadtak a tanárra.

Még egy szó a tanár részéről s a nagy barna szemekből kicsordultak volna a könyvek, pedig a tanárnak mi sem volt türehtelenebb, egy pityergő leánynál.

— De óles gyermekem . . . kisasszony! kérem, ne sirjon.

A tanár jóindulatu igyekezete, melyvel tanítványát meg akarta nyugtatni, nem maradt egészen eredménytelenül, a mennyiben a fiatal leány arcát pir futotta el; s bár tagadhatatlan, hogy e színváltozás Olga bájos

arczoekáját még bajosabbá varázsolta, Smith tanár jónak látta vigasztalását abban hagyni s Olga szomszédnőjéhez fordult, kinek latin gyakorlata — szerencsére — nem adott semmi okot egy újabb izgalmas jelenet előidézésére.

Még későn este is, midőn a tanár csendes dolgozó-szobájában a latin füzeteket javígtatta, minduntalan maga előtt látta Olga arcát. Mintha a füzetek közül két esdő szem pillantana reá.

— Valóban szép szemei vannak, — mormogá mr. Smith s figyelmét elkerülte egy genitivus, mely jogtalanul bitorolta a dativus helyét.

Az iskolaév folyamában Smith tanárnak még gyakran volt alkalmá Olga hibás latin konstrukcióira s szép szemeire gondolni. Sokkal lelkiismeretesebb, buzgóbb pedagógus volt, semhogy észre ne vette volna, mily lakadatlan figyelemmel s odaadással hallgatja Meredith Olga az ő latin előadásait s mégis nem tudott eléggé csodálkozni fölötté — oly keveset, sőt lehet mondani semmit sem halladt. Pedig Olga le nem vette róla tekintetét s daczára annak, ha az éppen előadottra vonatkozólag egy kérdést intézett hozzá, a leány zavarodtan felelt, mintha nem is hallotta volna a tanár magyarázó szavait, Smith tanár hova-tovább megbizonyosodott fölőle,

hogy Meredith Olga eppenséggel nem intelligens leány s nem kevesse csodálkozott, midőn a tanári konferencián kollegái egyhangúlag védelmere keltek Meredith Olganak.

— Hiszen ő a legtehetségesebb tanuló az egész osztályban. Eszes, könnyű felfogással bír s a mellett oly vidám s pajzán . . . enni való kis gimnazista!

— Te bizonyosan tévedtél a névben, Smith, Meredith Olga nemcsak tehetséges, de szorgalmas is — mondta komolyan a matematika tanára, ki ismeretes volt szigoráról.

A többi tanárok is dicsérték Olgot, Smith tanár kénytelen volt magát megadni, bár nagyon különösnek s majdnem hihetetlennek tűnt fel előtte, hogy valaki minden tantárgyban oly kitűnő legyen s csupán csak a latinból nem tud haladni. No de nem lehet mindenkinek hajlama s tehetsége a klasszikus nyelv iránt!

— S vidám is . . . Olga vidám? . . . Hm, hm! — dűnyögött magában a tanár, elhagyva a konferencia szobát; s én már nem is merem őt felhívni, mert attól felek, hogy mindjárt sirva fakad!

A lelkiismeretes tanár sokat foglalkozott tanítványa sorsával; meg fog bukni, az bizonyos! De hiába, nem segíthet rajta. Szép szemei vannak, az tagadhatatlan, de egy kötelességtudó tanár csak lelkiismeretére hallgat.

hogy a kvótát a magyar országgyűlés megszavazza, ha a kormány kellő időben vissza nem vonja a javaslatot,

Ez a kötclessége pártunknak, melynek a párt meg fog felelni.

De ettől eltekintve is, eljött az ideje annak, hogy megkisereljük föléb-reszteni a nemzetet.

Mindenki látja, a ki csak erővel meg nem vaktja önmagát, hogy a 67-es alkotmány megszűnt működni legfontosabb részeiben.

A magyar nemzetnek meg kell ragadnia sorának fonatát, melyet a Párkák fónak. Klotho fonatát erős kézzel magunkhoz kell rántani, másképp Atropos ott várja el, a hol vele hazánk életét is elvágja.

Nem engedhetjük meg azt, hogy hazánk sorsa folytonos bizonytalanságnak legyen kitéve, a míg Bec-ben spolnak, dobolnak és trombitálnak s kabátokat, nadrágokat levette hortyognak.

Ébredjen fel a magyar öntudat, a magyar büszkeség, mert ilyen körülmények közt a türelem megszűnik bölcsesség lenni és valami massá lesz, azzá, a mit kifejezni nem akarok, mert nem hiszem, nem hiszem, hogy nemzetem már ide jutott volna!

Debreczen, június 13.

A kintasított néppárti kolompos. Hogy Molnár Janos néppárti vezér és apát-pébános ur telve van felekezeti gyűlölettel, az köztudomásu dolog; de hogy a gyűlölet hirdetése a felekezeti harc langra lobban-tása érdekében teljesített apostoli buzgólkodása odaig ragadj, hogy a vendégjogot is vissza-éljen s magát ezen legelőbb tisztességi szabály alól is feledtnek rezze: ennyire or-czátlannak még se gondoltuk volna.

Az es-t különbben a következő:

Május hó végén Molnár Janos apát és detronizált pépvezér megjelent a bikszadi Bazilita kolostorban, ahol természetesen szive-

sen látták, — mint a hogy szívesen lát-nak minden tisztességes ur embert. — Ezt a vendégszeretetet az apát ur úgy hálalta meg, hogy a kolostor főnök tudta nélkül máj. 30-án a klostromba értekezletre hívta össze az aranyos-medgyesi val. kerület g. kath. papjait. Erre a meghívásra meg is jelentek Román Janos vámfalusi, Demján Athanasz avas-felső-falusi, Dregyn László tartolczi, Palfi Janos bekenczei, Berinde Ambrus kánya-házi, Erdős Timon avasujfalusi, Csobályi Já-nos komorzáni, Erdős László ráksai és Lukács Konstantin józsefházi g. kath. lelkészek, a kiknek is a four előadta bonboldozító eszméit és felhívta őket a kerületi néppárt meg-alakítására.

Az értekezletnek meg is lett a maga eredménye, amennyiben Lukács Konstantin, a hirhedt oláh agitator, Lukács László öcsöce kijelentette, hogy néppárti színezetű oláh nemzetiségi programmal ő fog képviselőjel-tül lépni a kerületben, mire viszont Molnár apát megígérte neki a néppárti központ er-kölcsei és anyagi támogatását. Így megkötö-tett a szövetség a néppárt s az oláh nemzeti-ségek közt úgy a szoadelví, mint a függet-len-égi part, tehát a magyarság ellen, amely-lyel szemben nyílt küzdelmet kezdeni az oláh-ságnak, ha nem számíthat a néppárt támoga-tására, nem is jutott volna eszébe.

A konferencia után pedig Molnár apát sietett a refekóriumba, ahol már az asztalon gözölgött a leves. De itt valami baj történt. A klostrom bazafias gárdianja, Pászthory Arkád ugyanis, mikor értesült a konferencia megállapodásáról, felre nem érthető világos-sággal tudtára adta az apát urnak, hogy a mit művelt, azt a vendégjoggal való vissza-élésnek tekinti. Ilyen hazafiatlan komplotiokat szóni ebben a zárdabau, mely mindenkor erős magyar hazafiságról volt ismeretes, semmi-képen nem volt illő dolog. Molnár apát egy ideig csak halgatta a leczkéztetést, de végre sem tudott okosabbat tenni, mint hogy felkelt a leves mellől és pironkodva, szégyenkezve, ebed nélkül távozott.

A mily bazafias örömmel üdvözöljük a derek szerzetrend még derekabb főnökét, ki nem akar egy gyekényen árulni e ha za a r u l o b a n d á v a l, mely a nemzetiségek felállításával akarja hazánkat romba dönteni, hogy a megölt nemzet testén felejtse piszkos uralmát: épp oly undorral és megvetéssel te-kintjük a gyűlölethárító, konkolyhító nép-

párti vezér gyalázatos üzelmeire. Csak ki kell tenni a szűrét a tolakodónak.

Gazdasági önállóság. Egy igen előkelő politikustól, ki a miniszterelnök intenczióit ismeri, arról értesülünk, hogy Szel Kálmán a jelenlegi közösséget a mennyiben az orszak viszonyok rendezése nem sikerülne és az alkotmány felfüggesztése következne be, csak a külföldi államokkal fennálló hereskedelmi szerződések lejártáig véli fentarthatónak H a e z e n i d ő p o n t b e k ö v e t k e z t ő v e l a 67-i k i t ö r v é n y b á r m i n ő k e l l e k e i s h i á n y o z n é k A u s t r i á b a n, a k k o r S z e l l a z o n n a l, és minden habozás nélkül a teljes gazdasági elkülönítés terére lép, és a mennyiben ezen álláspontját az udvari körök ellenkezése folytan ervényre juttatni nem tudná — a kormány azonnal visszalep.

A magántisztviselők országos nyugdíj egyesülete e hó 10 en tartotta igazgató-sági ülést Weisz Berthold alelnök elnöklése alatt. Meisel Gusztáv ügyvivő igazgató által előterjesztett üzleti jelentés szerint az egyesületnek ez idő szerint 1376 tagja van, meg pedig ennek 65 százaléka vidéki. A tagok részére biztosított összeg 2.761,320 korona. Az egyesület vagyona meghaladja az egy mil-liót. Az igazgató felolvasta a bírósági végrehaj-tóir kérelméi, hogy az egyesület kötelekebe felvéssenek. Az elnök indíványára a kér-dés tanulmányozása és jelentés tétel végett külön bizot sagot küldtek ki.

A belügyminisztérium költségvetése. A belügyminisztériumban Szel Ignacz állam-titkar vezetésével serényen dolgoznak a jövő évi költségvetés összeállításán, mely végered-ményében jóval nagyobb összeget fog fel-tűnti az ideinel. A többletet a törvényhatósági dotatió tetemes emelése a csendőrség és a fővárosi állam rendőrség jelentékeny megsza-porítása idezi elő.

A képviselőház ülése.

Budapest, jun. 12.

A mai ülés egy csomó interpelláció-vá-laszak volt szánya.

Először Lukács pénzügyminiszter felett

— Megbukik, az bizonyos, de azt hi-zsem, nem igen fog mia ta busulni, vig-sztala önmagát a tanár. Tudta, hogy Olga szülei vagyosok s hogy a leány nem kenyérket resetből, csupan csak kedvtelésből adta magá-a tanulásra.

— Beszélni fogok az anyjával, gondola magában. Egy anya lejjobban találja el a hanzót, hogyan készítse elő gyermekét egy netaláni kellemetlen fordú atra. Én nem va-gyok rá képes. S szinte fellelegzett a miot m-girta a levelet, melyben Olga anyjával tu-datta, hogy egy, leányára nézve igen lényeges ügyet — mely Oga kisasszony előtt még is meretlen — akarna vele megbeszélni.

A tanár nem is gondolta másként, mint hogy Olga anyja fel fogja őt keresni, mint azt többi tanítványának szülei is olykor megte-szik; mennyire elsodalkozott tehát, midőn egy levelet kapott tőle, melyben csupan e nehány szó állott:

»Ma delutan három órákor va ni fogom önt.«

Ha Smith tanár nem lett volna a nők-vel szemben bár kissé elfogult, de daczara annak, rendkívül udvarias, méltán értve érezhette volna magát mrs. Meredith lakónikus sorai által, melyekben őt czálta maga ele l Egy pillan-tig habozott is, vajjon nem vét e tanári tekintelye ellen, ha enged a felszólítás-nak; de szegény Olga oly gyakran kisirt sze-mek legyőzők agzalyait s a humanus érzés f-lölkerekedett a tanári tekintely méltóságán.

Elhatározta tehát megmondani Olga any-jának, hogy gondokodjek privát leczkéről,

avagy v-gye ki leányát a gimnáziumból. Ez utóbbi gondolat azonban csakhamar elve-tette, miután mégis csak kar lenne, ha egy, a többi tan árgyakban oly kitűnő tanítványt kényszeríteni akarna az iskolából való kilé-pésre, csupan mert nem tudott megküzdeni a latinnal; nem, vegyenek egy jó korrepetitort s majd csak atcsuszik valahogy.

A meghatározott időben mrs. Meredith, egy még elég fiatal s feltűnően szép nő, a tanár leganszra onjában fogadta. A fiatal tudós kissé elfogut volt, a háziasszony feltűnően kimért s hideg, bár egy élesebb meg-fizelő azonnal észreverte volna, hogy egy hidegseg mögött csak nehezen visszafojtott izgatot sag rejlik.

— Asszonyom, — kezdé némi zavarral a tanár — ön természetesen fogja találni, hogy leánya iránt érdeklődöm . . .

— Legkevésbbe sem csodálkozom fö-löttel! — vago t szavaiba mrs. Meredith. — De kénytelen vagyok önnek kijelenteni, hogy mar beszélt m a leányommal s mátlól fogva u-m fog a gimnáziumba járni . . . és mindig ellenkeztem . . . no, de e felől most már fö-lösleges a szót vesztigetni . . .

— S Olga kez lenoe felhagyoi tanul-mányával? — kérdé csodálkozva a tanár.

— Tanulmányával? — kaczagott fel gunyosan mrs. Meredith. — Oh nem, a kis csacsi majdnem kisirja a szemeit.

— Szegény leány, sir! — viszonzá saj-nálkozva a tanár — de asszonyom, sokkal

jobb lenne, ha nem szomorítana a szegény gyermeket . . .

Sokkal jobb lenne, ha én neki hetenkint egy parszor különórát adnék a latinból . . .

Mrs. Meredith dühösen ugrott fel a pam-lagról, szemei villámokat szórtak. Egé-zen Olga szemei, vallotta be önmagának a meg-rémült tanár.

— Ez már mégis csak sok, uram! Ön még itt, a házamban is üldözni meri leányo-mat! Ez hallatlan . . . ha a férjem tudná . . . Nem akartam néni szólaai, mert gyermeke iránti szeretetből mindenre kész lenne . . .

— De hát mit akar ön, asszonyom . . . nem értem önt . . . — dadogá a tanár v arczaú oly határtalan csodálkozás tükröződött vissza, hogy most már mrs. Meredith tekintett reá meglepetten.

— Én . . . én üldözöm a leányát? — fakadt ki haraggal a tanár — csak nem gon-dolja, hogy igazágtalan vagyok iránta! Es-küszöm önnek, hogy tulságosan el-ész volt-am . . . írásbeli dolgozatai a lehető legrosz-szabbak s feleletei szegyenletesen gyengék; őszintén meg kell vallanom, hogy kételkedem, vajjon a leghathatósabb segítség mellett is, képes lenne-e ez év végén át csuszni . . . valóban nagyon sajnálom, hogy egy pillanatig is terhére voltam tanác-ommal, — a tanár keserű méltatlankodással beszélt, — mely csupan csak neveléséges humanus részvétém-ből fakadt . . . Magamat ajánlom, — asz-szonyom!

S az ajtó felé ment. De Olga mamája egy energikus mozdulattal visszatartotta őt.

Vissontai Somának a gyöngyösi bor ermelők italmérési dolgában. A megnyugtató választ maga az interpelláló is tudomásul vette. Utána Széll Kálmán mint belügyminiszter Molnár Jenőnek a szentesi főispán lakóhelyére vonatkozólag hozzántézett interpellációjára felelt. Ebben a válaszban a miniszter nagy nyomatékkal hangsúlyozta, hogy ő nem kedvez egyik oldalnak sem és ha törvénytelen séget fog észlelni bármely részről, azt kerlelhetetlen szigorral fogja üldözni.

Zajos éljenzés támadt, a mikor Széll Molnár Jánosnak a mérki református templom ügyében hozzántézett kérdésére felelt és itt kijelentette, hogy ő mindig azon van, hogy az országban a felekezeti viszállyal még a csiráját is elfojtsa. Ő nem lát abban semmi veszedelmet, hogy Mérk községében a református templom csak nyolcz méternyi távol ságban van a katolikus templomtól. Jöjjenek még közelebb a felekezetek egymáshoz, ne csak templomaikkal, hanem érzelmeikkel és szíveikkel is.

Nagy érdeklődéssel várta a Ház Wlassics Gyula választát Molnár János interpellációjára az egyetemi czimersértés tárgyában. A közoktatásügyi miniszter a minisztertanácsban elatarozott választ olvasta le és ebben a feleletében nagyon erőteljes szavakkal tiltakozott Molnár interpellációjának indoklása ellen, a melyben a kormányt tette felelőssé az országban elharapódzó antikatholikus áramlattal miatt, liyennel ne vádolják őt! Az ellen is határozottan tiltakozik, hogy ezt az ocsmányt a politika terére vigyék. Molnár János nagyon szenvedélyes volt interpellációjában és ezzel elárulta a tendenciát. Ő nem engedi a dolgot erre a teret vinni, hanem féltékenyen őrködik a fölött, hogy az országban a felekezeti viszállyal elkerültesse. Csak az hiányzik még, hogy a felekezeti ségek egymással hajbakapjanak. A jobboldal tüntetőleg tápsolt és a mikor Molnár János erre röviden felelt, Wlassics még egyszer kijelentette, hogy ő nem tűr felekezeti harcokat. Magát a választ az egész Ház, a néppárt is tudomásul vette. Még Plósz igazságügyi miniszter felelt Molnár Jenő egy szentesi interpellációjára. Az üles elején pedig egy igazságügyi törvényjavaslatot fogadott el minden vita nélkül a Ház.

Cselédbiztosítás.

«En sokat várok e törvényről, mely nem papírosra van nyomtatva, hanem a mely az emberek szívébe van írva! Így kérlelte tegnap Darányi földmivvelésügyi miniszter a magyar gazdákat, hogy járuljanak hozzá valamilyen cselédek biztosításához, vagyis ne vegyék zokon tőle, hogy törvény erejével ker tőlük 60 krajczárt erre a célra.

Ime, egy miniszter, a ki még nem esett kétségbe az emberek szívében lakozó felebaráti szeretet felett s amikor jót akar tenni, mer appellálni a lelünkbe írott törvényekhez. S ime egy miniszter, aki jól ismeri azt a nemzetet, a mely léfeltételeinek egyikét az ő kezelésére bizta. Mert a magyar gazdához meg soha senki sem fordult hiába, ha jó dolgról volt szó s mindig aldozatkészséggel találkozott, ha nagy és nemes ügy diadaira segítségéhez kellett támogatása és hozzájárulása.

A magyar gazda valamikor atyai gondoskodásban részesítette cselédeit. Hiszen a gyermekeit is cselédjének szőlította, úgy hogy a cseléd és gyermek ugyszólván egyértelmű fogalmak. Ez a családi viszony azonban idővel meglazult. Meglazítottak a nehéz idők súlyos bajok, a melyek a gazdat érték, de meglazítottak a konkolyhíntő gazok, a kik a fiut az apa, testvérrel a testvér ellen lazították. És vesztett mindakettő: vesztett a gazda s nyomorba sülyedt a cselédje. Hiszen csak emlékezünk azokra a karokra, a melyeket az agrar-szocialisták kenyéradóknak és önmaguknak okoztak.

A viszonyok, hála a törvényhozásnak, némileg megjavultak. Az eltántorodottak észreérték s a cseléd ismét őszintebb érzelmeivel közeledett a gazdájához. Belátta, hogy csak együtt áll és gyarapodik, s ha ellene fordul, az is leüti a áharól, de maga is elvesz.

Ezt a javuló viszonyt akarja Darányi megerősíteni a ma megszavazott törvényjavaslattal. Mintha azt mondaná vele a gazdáknak, hogy: ti gazdák, három éve a cselédek meghajlottak előttetek, fogadjátok hát vissza őket szeretetekbe egészen, legyetek megint a régiek.

S ennek a régi viszonyoknak a zálogául járuljatok hozzá néhány fillérrel cselédeitek biztosításához,

S a törvényhozó testületben sok gazda ül. Akadt-e egrs aki nemet mondott volna?

— Lehetetlen! — fakadt ki Olga anyja, — mikor leányom maga megvalotta . . .

— Hát ez volt az oka sajátságos zavarodott modorának . . . ezért nem haladt a latinban hebeg a tanár s mint valami megdönthetetlen igazságot fedezett fel.

De a mint látszott, nem nagyon busult Olga hiányos latin ismeretei miatt, arca sugárzott a boldogságtól s Mrs. Meredith is kezdett tisztán látni.

— Hát most mar mi fog történni? — kérde Olga mamája némi elfoglaltsággal.

— Ab, asszonyom . . . a kérdés megfejtése igen egyszerű . . . s mindnyájunkat kiszabadítana a dilemmából. Engedje meg, hogy . . .

— Nos, előbb még megbeszélésem a megfejtést ferjemmel; — mosolygott Mrs. Meredith, de addig is — tévé hozzá megszánva a fiatal tudóst, a ki kétségbeesett arccsal leste minden szavát, addig is megengedem, hogy Olga-nak hetenkit egyóhánszor privát előadást tarthasson a latinból.

S úgy látszik, hogy Mrs. Meredith ugyan megtalálta a helyes megfejtést, mert az iskolai év vége felé Olga iskolatársnői különös dolgokat sugdostak egymásnak; s mi több e kőza hírek meg is feleltek a valóságnak. Olga, az igaz, nem hatolt be Ciceró klaszikus nyelvébe, de a következő tanévben nem is ült az iskola padjain, mert a gymnazista kisasszony Smith tanár boldog neijévé változott át.

Angol után G. M.

Avagy fog- akadni az egész országban egyetlen egy gazda, — a ki ne szállítaná be a segélypenztartó a néhány filléroi hozzájárulást, mikor látja miot gyarapodik jószága hűségese cselédjének gondozása alatt. Lesz-e egy is, a ki ne biztosítaná örömmel a cselédjét.

Harminez esztendeje vártuk ezt a törvényjavaslatot, végre megkaptuk. Elértük hogy a megszorult cselédnek nem kell többé szegénylegénynek, a kivenültnek földönfutóvá lennie. Még akkor sem, ha a gazdaja . . . rossz ember volna. Mert ezek ellen hoztak a tegnapi törvényt.

Táviratok.

Uj háboru küszöbén.

A k i n a i z a v a r o k. A »Times«-nek sűrűnyözik: A kínai kormány végre egy rendeletet adott ki, melyben a boxerek mozgalmá ellen lép fel. De a rendelet e egyben vadirat a beeszlött keresztények ellen, akik a templom szentségeit állítólag önző céljaikra használják fel. A rendelet a boxereket nem felkelőknek, hanem jámbor testvéreknek szólítja. A rendelet egész hangja nem nagyon kiegyítő, ambar a látszatát a hivatalnokokat és katonákat, kik a pusztításokat összetett kézzel nézték, nem kis korholásban részesíti. Hir szerint a jappán követ keresztülvitte a Tsung li Yamennel, hogy ez az orosz katonaság beavatkozása ellen tiltakozzék és jelentse ki, hogy a boxerekkel maga fog végezni. Beszülött hivatalnokok, a kik időközben Fenn-tai-baa visszatértek, innen ismét kerakot oldottak. A postai összeköttetés Tsen-Tsin-nel két nap óta szünetel. Az eredmények rohamosan fejlődnek és varatlan meglepetések vá hatók.

S h a n g a i - b ő i j e l e n t i a z A g. Dalriell hogy Nei-Hsi-Chong tábornok 3000 emberrel kiküldetett a pichingi-vasut védelmére, miközben összeütközésbe került a boxerekkel, kiknek soraiban a kínai rendes csapatok egész tömege harczott. Az ütközet helyét 200 halott és számtalan sebesült borította.

Szt. Pétervár június 10. Itt feszült figyelemmel kísérik a kínai eseményeket, de Oroszországnak a szélső keletre vonatkozó terveire nézve a legnagyobb titkolódzásba burkolóznak Angolország nem csekély bosszúságára, hol Oroszország loyaltásában való hitüknek látszatát igyekeznek adni, míg valójában Oroszország részéről igen keblemetlen meglepetésektől tartanak. Ez az ellenséges bizalmatlanság egyrésztől és a káröröm és színeli nyugalom Oroszország részéről hűen visszatükröződik a »Times« és »Morning Post« valamint a »Ros-sija« és »Nowaja Vremja« vezércikkeiben és tudósításában. A nevezett két orosz lap egyidejűleg igen elkeseredett hangú és iróniával telt cikkekben emlékeznek meg Angolország eredményeiről Transvaalban.

A párisi kiállítás forgalma.

Páris, jun. 13. A kiállítást tegnap 193,664 személy látogatta.

Elárverezett műterem.

Budapest, jun. 13. Bonheur Roza, a világhírű festő műtermében hét nap óta árverés folyik. Eddig összesen 1.136.828 frank folyt be.

Demonstráció a francia kormány ellen.

Páris, június 12.

A párisi uj nemzeti antiszemita párt elhatározta, hogy június 28-án, Marchand ezredes fogadására nagy ünnepélyes felvonulást rendez, mely alkalommal az ezredesnek arany kísérete minden tagjának ezüst ermet fognak átnyújtani. Ez nyilvános demonstráció a kormány ellen és kérdés mit fog Waldeck-Rousseu és kormánya ehhez mondani, a ki Marschandot csak nemrég meg rendszabályozta.

Közelebb lépett hozzá s fűrkészőleg tekintett a tanár férfias, szép arczába, melyen e percben élenken tükröződött vissza a sértett önértet s büszkeség.

— De tanár ur . . . — mondá most sokkal szelidebben — hiszen én nem beszéllek Olga latin ismereteiről . . .

— De hiszen csakis erről beszélünk, — viszonzá hevesen tanár; — én azért jöttem, mert meg akartam óvni Olgát a bukas szégyenétől, ismerem érzékenységet s tudom, hogy ez neki fajt volna . . .

— Csupán csak e miatt jött? — vágott szavaiba Mrs. Meredith. — Tanár ur, — merőben tekintett a fiatal ember arczába — ön soha sem beszélt a leányomnak szerelemről?

Ha a villám sujtott volna le a tanár lábai elé, nem lehetett volna jobban meglepetve, mint e haziaszony e kérdésére.

— Szerelemről . . . én . . . én . . . de hát mit képzél asszonyom?

Mrs. Meredith belátta, hogy elszólta magát s nem tudva azonnal leküzdeni zavarát, nem éppen a legdiplomatikusabban folytatta:

— De hát . . . hogy lehetséges akkor, hogy Olga oly szenvedélyes hangou ad ki-fejezést naplójában ön iránti érzelmeinek? Egy szerencsétlen véletlen, azaz hogy nem is véletlen . . . már régen észrevettem, hogy valami nincs rendben . . . nos, a napló mindent elárult nekem!

— Lehetetlen . . . csak tévedés lehet — hebegett a tanár, de szívében valami ki-mondhatatlan boldogságot érzett.

Kossuth Ferencz a Sárközben.

Szegzárdról írják: Nagy lelkesedéssel fogadták vasárnap a függetlenségi párt vezetőjét, — K o s s u t h Ferenczet a Sárközben.

Kossuth Ferencz szombaton az esti vónattal érkezett Szegzárdra. Kiséretében voltak: R á t k a y László és P i c h l e r Győző országgyűlési képviselők. A vendégeket B o d a Vilmos országgyűlési képviselő fogadta, a kik nála és S c h n e i d e r b a u e r József takarékpénztári igazgatónál szállottak meg.

Vasárnap délelőtt 8 órakor zeneszóval indult meg K o s s u t h Ferencz Szegzárdról hosszú kocsisortól kísérve a Sárközbe, melynek lakossága leirhatatlan lelkesedéssel fogadta.

Ö c s é n y volt az első község, melynek határában B o c s k á r Ferencz a nép és a festői bandérium élén fogadta Kossuthot lendületes beszéddel. Mar 9 óra után beérkezett az impozáns menet a feldiszipított községbe s ott D ö m ö k Péter ev. ref. esperes szép beszédet tartott, melyre K o s s u t h Ferencz válaszolt.

Az öcsényiek csatlakoztak a kísérethez és így vonultak a Sárköz központjába. Decsre a hol őszin'tén elragadó volt a nép öröme, hogy láthatta és hallhatta Kossuth apauk fiát.

A bandériumnak volt 6 olyan tagja, a kik a magyar szabadságharcot végig küzdötték, mint huszárok.

A derék öreg legények — ámbar leg-többje már nagy- sőt dédapa is — most is lóra ültek, sőt kardot kötöttek és résztvettek a bandériumban.

Igyekeztek közel férközni Kossuth F. kocsijához s mikor csakugyan oda jutottak, köztük a „rangidősb” kardját kihuzva reszkető kezével megtette a szokásos katonai üdvözlést s mikor ennek végeztével lesuhintotta kardját, meghatott hangon, könyező szemmel szólott Kossuth Ferenczhez:

— Jelentem Kossuth Lajos fiának — hat huszár!

Decsen a szabadban felállított emelvényen intéztek beszédet az ezrekre menő magyar néphez. Beszéltek: Kossuth Ferencz Boda Vilmos, Rátkay László, Pichler Győző.

Délben 500 terítékű közebed volt Decsen, melyen emelkedett hangulat uralkodott. Délután 4 órakor tovább mentek Piliére, a hol Babay Béla ev. ref. lelkész, Also-Nyéken pedig Kálmán Béla ev. ref. lelkész üdvözölte a magyar szabadság megteremtőjének nagy fiát.

Az ünnepségre Szegzárdról és környékéről igen sokan rándultak le Sárközbe.

H I R E K .

Krónika.

Consummatum est.

A dolyfős angol aranyra vágyott,
A bur szerette a szabadságot.

Kovácsai Angliának
Most csak bilincset csinálnak.
Mindnek nagy a sietsége,
Hadd kerüljön minél előbb
Az a bilincs a bur kézre.

Nem parancs szóra, magától hajva
Lökte magát a harczi morajba,
Oranzs és Transvaal maroknyi népe,
S hiába harczott, hiába küzdött,
Mindennek vége.

Üres a tűzhely, nézi az ellen,
S ajkáról tán a sóhaj ellebben:
»Hol van az anya, hol van az apa
S a gyermekeknek játszó csapata?
Merre bujdosnak? Utlan utakon.
Biztatva hívja őket a vadon;
Hol éhtől üzve, szomjítól csigázva,
Hallhatják szavunk:
»Miénk a bur nép, miénk a háza«
Itt dözsölünk most győzelmi torba,

De kardjainkon rajt már a csorba,
Mit helyre nem hoz a könnyek árja...

... Széles Transvaalban, nagy Angliában
Az edes fiát hany anyja varja?

A dolyfős angol aranyra vágyott,
A bur szerette a szabadságot.

Napos.

* **Dankó Pista daltársulata.** Dankó Pista, a magyar népdal lelkes apostola tegnap este kezdte meg az Angol Királynő kert-helyiségében dalestelyeit. Dankó jól szervezett társulattal jött Debreczenbe s pompás műsort nyújt minden este a közönségnek. — Tegnap este zsufolásig megtelt az Angol Királynő nagy kertje közönséggel. Lelkesen tapolták úgy a nőakirályt, mint a szereplőket. A jóhírű Göre Gábor nőt, Göre uram és Durbincs sógor kedélyeskedései nem tevesztettek el a hatást, ugyszinten azokat az igazi magyar daokat is tetszéssel fogadták, melyeket már az egész országban dalolnak. A közönség figyelmébe s partolásába ajánljuk Dankó Pistát, a kinek különben már a neve is elegendő arra, hogy a debreczeni közönség szívvel-lelékkel ünnepeje.

* **Kun Bertalan püspök 50 éves lelkeszi jubileuma.** Kun Bertalan ev. ref. püspök tegnap ünnepelte miskolci lelkeszkedésének ötven éves jubileumát. — Az évforduló alkalmából a miskolci ref. templomban hálaadó istentiszteletet tartottak, melyen a jubiláns püspök nagyszabásu beszédet mondott. A püspöknel különben az összes felekezetek, testületek és hivatalok tisztelegtek, valamint számos távirati üdvözlés érkezett az ország minden részéből.

* **A Gazdászok körutja** e hó 17-én veszi kezdetét s valószínűleg 26. ér véget. A tanulmányut a tarczali állami szállótelep megtekintésével veszi kezdetét. A kirándulás vezetője Ferencz Ferencz tanár, az ifjuság közül mintegy negyven hallgató vesz részt a tanulmány körúton.

* **Az első zsidó honvédezredes.** Munkácsy Adolf, lugosi 8 honvédegyalozredbeli alezredes ezredesse lépett elő. Egy délmagyarországi lap szerint Munkácsy az első zsidó vallásu tiszta honvédségnél, ki ezredességgig vitte fel.

* **A szekér kerekei alatt.** A Simonffy-utcai aszfaltozástól tüzelő fát szállított Konkoly Gerzon kocsis. A felvágott fa egyszerre csak megcsuszott s a kocsis a lovak közzé esett. A szekér egyik kereke már átment a bal lábán, mikor a lovakat megállították. Különös isteni szerencséje, hogy egy kis horzsoláson kívül egyéb baja nem esett.

* **Régi magyar sirlelet H.-Böszörményben.** H.-Böszörményi tudósítónk írja. S o m o s s y Béla polgármester vidi tanyáján ásás közben a munkások egy régi sirra bukkantak. Egy rakás embercsont között 2 kengyelvasat 1 bronzkarperecet, 7 diszített bronzpitykét és gombot találtak. Somossy polgármester felküldte a talált régiségeket dr. Czobor Béla egyetemi tanár, jeles régészünkhöz, ki a következő véleményt mondotta:

A bemutatott sirmellékletek (zabla, 2 kengyelvas 1 bronzkarperec, 7 drb. diszített bronzpityke és gomb) tekintve alakjukat és ékítésüket, hogy a sir a X—XI-dik századból való pogány magyar lovasvitét tartalmazott. Felderítendő a lelet körülményei (a föld fekvése, melyről esetleg a városi mérnök egy kis vázlatot készíthetne) ideje, hogy mikor találtak voltak-e a vitéz lábainál lócsontok (patak, illetve lábszárak és fej szokott lenni.)

A lelet mindeuesetre bir olyan érdekességgel, hogy a M. Nemzeti muzeum hasonló leletei között helyet foglalhatna és a sorozat kiegészítéséhez hozzájárulna.

Ha az adatokat és a sirlelet-terep rajzát kézhez veszem, kész lennék erről az Archeologiai Értesítőbe rövid cikket írni.

A jeles archeológus véleményéből kitetszik, hogy a böszörményi lelet értékes és érdekes. Nem volna e jó a kollegium könyvtárnokának F e r e n c z y Gyula urnak lépéseket tenni az ősmagyar emlékek megszerzése iránt. Valószínűnek tartjuk, hogy a böszörményi polgármester rendelkezésére bocsátana, s így a kollegiumi régiséggyűjteményt szaporítani fehetne.

* **Kedves vendégek.** Két igen kedves derék uri ember tartózkodik pár nap óta városunkban. Jó modoru, előkelő megjelenésű uri emberek, csak egy nagy bajuk van, hogy hamis kártyások. Sorra járnak a kávéházakat, s ha akad pasasér, irgalmatlanul kifosztják. A két derék férfi bejarta már a kontinens minden nagyobb városát, s kisebb nagyobb szerencsével mindenütt megpróbálkozott a hamis kártyázással. Debreczenben bizonyára sok pinczér van, a ki ismeri a két alakot. Az első eseténél hívják fel a rendőrség figyelmét, s szállítassák oda, ahol legjobb helyük volna, a rendőrség börtönébe.

* **A kis tűzijátékos.** Harminczkét éves ember, de még nem nőtt be a feje lágya. Így panaszkodtak a Zugó utcai lakosok S. L. uramra, a ki tegnap este rakétákat, békákat, és egyéb röppentyüket eresztgetett fel a Zugó-u. 5. számú házának udvaráról. Tekintettel arra, hogy a Zugó utcán sok a nádas ház, a lakosok nem szívesen nézték a tűzijátékot, hanem egyszerűen jelentést tettek a rendőrségnél. S. L. szigorú intésben, és büntetésben részesült, s felvilágosították, hogy nagy tévedésben van, ha azt hiszi, hogy ő Leidenfrost. Annak szabad az erdőn tüzesőt is produkálni, de neki nem, pláne a Zugó utca nádas házai között.

* **Ujabb baleset a villamoson.** Alig csillapodott le az általános izgalom, a melyet a zuglleti katasztrófa okozott, máris újabb villamos-vasuti szerencsétlenség híre járta tegnap be a fővárost. Ezuttal a városi villamos vasut vonalán történt a baleset, a melynek azonban szerencsére nem voltak súlyosabb következményei.

Az Akadémiától indult el ma délelőtt 10 óra 32 perckor a 83. számú városi villamos kocsi, a melyet Balog György, főtbi születésű 33 éves kocszivető vezetett. A nagy köruton ment végig és az E-küter volt a végcélja. Éppen 11 óra volt, a mikor a kocsi, melyben több utas ült, a Sőház-utcába ért. A központi vásárcsarnok hátsó kapujánál megállhely van, a mely előtt a vásárcsarnok vasútnak vágánya keresztezi a villamos-síneket. Körülbelül tíz lépésre a megállóhelytől a kerékvédő beleakadt a sinek között kialakított kőcoczkákba. Ezt az ütközést heves robaj és rendkívüli rázkódás követte. A kocsi ajtó és ablakai kifordultak sarkaikból és messze elröpültek az utcára. Az ablaküvegek csörömpölve törtek be. A rázkódás következtében az utasok lebuktak ülésükről és többen megsebesültek. Így Salgó N. kereskedő a kezén sérült meg, két nő pedig, a kik a mentők kiérkezése előtt mentek el, a fején sérült meg.

A legrosszabbul Balogh kocszivető járt, a ki, midőn a kocsi kiugrott a sinekből, a nagy rázkódás következtében oly erővel esett a perron korfájához, hogy majd keresztül bukott rajta. Így is olyan ütést kapott, hogy alélton rogyott össze.

A szerencsétlenség színpadán csakhamar óriási tömeg gyűlt össze. Az egyesek az utasok segítségére siettek, mások gyorsan a mentőkért telefonáltak. Tömeges szerencsétlenséget jeleztek a mentőknek, mire Gond a őrsvezető rögtön jelentést tett Kresz Geza igazgatónak, a ki megkondította a vészharangot. Néhány pillanat múlva már két mentőkocsi indult 8 mentővel dr. Kresz Geza igazgató és dr. Kovács Aladar főorvos vezetésével a szerencsétlenség színpadára.

A nagy apparátussal és bántalatos gyorsan kirobogó mentőknek azonban már alig akadt dolguk. Az utasok szerencsére csak könnyebb horzolásokra szenvedtek, — vagy pedig üvegcserépek sértették meg őket. Csak Balogh kocszivető feküdt még alélton a rombadólt kocsi perronján.

A mentők magához térítették és aztán a mentő-palotába vitték és ott tartották míg egészen jobban nem lett.

A rendőrség megindított vizsgálatában annak megállapítására törekszik, hogy a hibás utast, a mely a balesetnek okozója volt, kinek a hanyagságából volt ilyen elhanyagolt állapotban.

* **Magyarországi altiszt.** Érdekes jelenet játszódott le tegnapelőtt Parisban Oszkár svéd király megerkezése alkalmával. A király Loubet elnök jobbja lepett ki a pályaudvarból és a tömeg Viva le roi! vive Loubet! kiáltásokkal üdvözölte őket. Különösen egy fiatal altiszt furakodott előre a tömegben és tele torokkal éljenzett.

Az elnöki gárda parancsnoknak felkért a fiatal ember saint cyri kadét ötléte s odalépett hozzá:

— Hat maga mit keres itt?

A kis kadét haptákba vágta magát szalutált és így szólt:

— Én Bernadotte Oszkár vagyok a svéd király unokaöccse és kijöttem a vasúthoz bácsim elé.

* **Az elnyelt tallér.** Königsbergben nem rég egy 12 éves fiú egy tallért nyelt le. A tallér minden akadály nélkül jutott a gyomorba, hol Röntgen sugarakkal tisztán ki lehetett venni. Miután a fiú fájdalomról nem panaszkodott, elállították az operációtól és a tallér eltávolítása végett az ismeretes burgonya kúrát alkalmazták. A gyermek ugyanis naponta külföldi alakban lehetőleg sok burgo-

nyát kapott és a fiú annál inkább igyekezett a burgonyát fogyasztani, ijesztették, hogy a kúra sikertelensége esetén, operálni fogják. Rövid idő alatt a tallér megváltoztatta helyzetét és a boka felé jutott. A burgonyakúra mely ez alkalommal annyira bevalt, az angol éjszaki olvajóktól ered. A burgonya kása anyaga által az idegen tárgyak bevonatnak, mi által, az eltávolításnál a belek a szélek, vagy ezek által való megéréstől, megóvatnak. Hasonló esetekben 2-3 font burgonyát használt a deliquens és az eredmény mindig fényes volt, mi által a beégés veszélyes operációtól mentküli meg.

* **Osztrák ösztöndíj magyar fiuknak.** Ez is ritka dolog s azért közöljük az alábbi tudósítást:

A Jászágó-tisztviselők Egyesülete Bécsben 16 év óta évenként több ösztöndíjat adományoz vagyontalan gazdáiszték vagy erdeszeti tisztviselők jó erkölcsű és szorgalmas gyermekeinek iskolai képzésére csejéből. Ez-n emberbaráti czéluk az egyesület eddig 46.300 koronát adozott és a jövő tanévre jászivű jöllevők kegyes hozzájárulása következtében 22 nyemű, egyenkint 200 koronás ösztöndíjra nyit pályázatot, melyre magyar fiúk is pályázhatnak. Az 1900-1901-ki tanévre adományoztak egyenkint 200 koronát a bécsi első osztrák takarékpénztár, Pál városi S. örkőfő, Schöller Pál lovag, Thurn Tax s Albert hg., dr. Windischgrätz Alfred h., 100-100 koronát pedig Gutmann Miksa lovag és Fromme bécsi udvari könyvnyomdász. A közgyűlés által megszavazott 16 ösztöndíjjal együtt tehát 22 ösztöndíjra 14.400 koronára hirdet pályázatot a jövő tanévre.

* **Az egyetemi tanárok illetményei.** A bud. tud. egyetemen most szabályozták legfeljebb jóváhagyással a tanárok illetményei, melyek a következők:

a) a nyilv. rendes tanárok évi fizetése 6000 korona, lakaspénzük 1600 korona;

b) a nyilvános rendkívüli tanárok évi fizetése 4000 korona, lakaspénzük 1200 korona;

c) a nyilv. rendes tanároknak öt 800 a rendkívüli tanároknak pedig öt 400 koronás ötdéves pótlékra van igényük;

d) azon nyilv. rendes tanároknak, kik a 3-ik korpótlék élvizetése lépnek, lakaspénzük 2000 koronára emeltetik fel,

Az általjuttalékok következőképen szabályoztának:

a) hittudományi kar szolgálati időre 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-

— Ezt a rücskösöt? Ezt a vékony cizmetet? De már erre még egyszer pofon ütöm.

És úgy tett a mint mondá. A szerencsétlen ember elkezdett könyörögni az ő kedves jó barátjának.

— Ne pártolj olyan nagyon Maxi! Agyon pártolsz... Fuss inkább egy rendőrért.

És Maxi rendőrért sietett, aki bekísérte a vádlott urat.

Igy történt a dolog. Szívesen megesküszök rá, ha tetszik.

A bíró becsületsértés vétsége miatt 50 frt pénzbüntetésre ítélte a vádlottat, a ki megkéri bennünket, hogy ne írjuk ki a nevét. Nem szeretne, ha a felesége megudná.

Gutius.

Társadalmilag lehetlenné

teszi magát sok ember, anélkül, hogy maga tudná, hogy azt ama kellemetlen szájszag idézi elő, melyet az elhanyagolt és azáltal hibás fogak kiömlészenek. És mégis olyan könnyű, biztonszággal ezen baj ellen védekezni, ha a K o s m i n -szájvizet, rendszeresen használjuk, mely desinfiáló hatása által minden rossz szagot eloszlat. K o s m i n az első és egyedüli szájvizet, mely nem mint más szer, erős illatszer által takarja rövid időre a rossz szagot, hanem annak alapját a rothadási folyamatot a szájtán megakadályozza anélkül, hogy a fogakat vagy a nyakcsereket legkevésbé támadná. Egy üveg, mely sokáik elart 1 frt, kapható minden gyógyszerárban, jobb gyógyszer illatszerkereskedésekben.

IRODALOM.

A »Vasárnapi Ujság« június 10-iki száma 28 képpel s a következő tartalommal meg: »A párisi világiállításról« (képekkel). Szendrei Jánostól. — »La rue de Nations.« Herman Ottótól (képpel: a nemzetek utcája a párisi világiállításán.) — »Az időprófétia.« Kötemény Lévy Józseftől. — Regényter: »Vasárnapi szívek« Regény. Irta Mariafi David. (Goró Lajos rajzáival.) — »Couzourdan Marius.« Regény. Irta Mouton Jenő. Franciaából fordította Sarossy Bella. (A párisi kiadás eredeti illusztrációival.) — »Az ő diák.« Elbeszélés. Irta Patapenko N. J. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső. — »A villamos palota csillaga párisi világiállításán« (képpel.) — III. Béla Byzáncban. Dr. Thalóczy Lajostól. — »A párisi divatüzletokről« (képekkel.) — »Harom kitüntetett főtisztviselő (Mandy Lajos, Szerényi József és Halász Ferencz arcsképeivel.) — »Régi diákélet.« — »A svajczi falu a párisi kiállításán.« (képpel.) — »Egy magyar művész népecsben« (képekkel Naday Ilonkáról). — Irodalom és Művészeti Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendszeres heti rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára egy évre négy kor., »Politikai Ujdonságok«-kal és »Világkrónika«-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest. IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a »Képes Népiap.« legolcsóbb ujság a magyar nép számára, felvére 2 koroná 80 fillér.

CSARNOK.

Párisi levél.

Páris, 1900. június.

Napok óta szakad az eső, ez az oka annak, hogy a kiállítási jegyek ára leszálit 55 centimetre. De mihelyt kisüt a nap, okvetlenül felszökik egy sous-val, azután keztől s ha a közel jövőben netalan a Czaratyuska is betalálna toppanni, úgy bizonyára betel esedik

az utcai bárzánerek alma s az apró ticek egy frankon fognak állani, a kövér bonnok teher nélküli tulajdonosai pedig vérmes reményekkel nézhetnek a sorsbuzás elé. Amíg be nem borult a Szogira felett az ég 250 sőt volt nap 300 ezer ember látogatta a világiállítást. No, de nem kell kétségbe esnünk, nemsokára kibukkan a ragyogó nap s akár meg is fűhetünk a nagy tolongásban; a kis ticek, apró ticek pedig úgy szállanak fölé, mint akab létrásangyalai.

1900. június 4-ét írjuk már, de a világiállítás munkalatainak befejezéséről még — sajnos — nem beszélhetünk. Talán július végén teljesen elkészülnek, előbb bajosan.

Nem sokára befejezik Recklus óriási földgömbjét, a melyhez nagy larmával fogják majd bele hasalt a reklám dob annyira verték e menkö nagy golyóbis mellett.

Mi lett belőle?

Hát kérem alásan, tisztelet és becsület a francia gemnek, az bizony evvel a golyóbisal fiaskót szültek. Eredetileg úgy spekuláltak, hogy ez legyen az 1900. évi világiállítás clouja, a mely kiviteleben és nagyságában elensúlyozza az Eiffel torony nagyszerűségét, mely 1889 ben ámulatba ejtette az egész világot. Később a francia kormány belátta, hogy oajosan érik fel azt a célt, s lemondott a kivitelről.

Az öreg Recklus nem nyugodott, furta az oldalát a pompás terv; beugrasztott tehát egy csomó apró részvényest s pénzükkel hozzáfogott a maga munkájához.

Először is a favaz készült el, a mely mindjárt nem tetszett a párisiaknak: hogy hat miért nem lesz belől üres, hiszen abban a nagy ürben pompásan lehetett volna kánkánt táncolni: azután a mereteiben is határozottan csalódtak, mert először 50 méter átmérővel terveztek, 150 méter magasságu szerkezettel s most átmérője csak 26 méter, szerkezet pedig egyáltalában nincs. No azért tovább kíváncsiakodtak, persze a be nem avatottak.

Amikor kívülről betapátáztak s befesteni kezdtek — teljes volt a kiabrandulás. Ugyanis mindenki azt hitte, hogy egy óriási terképet kapunk, a hol ki-ki megtalálja a maga fatornyú kis falucskáját s a tudományok is nagy hasznára lesz belőle: tanulmányokat vegeznék küönös tekintettel a misiók kiküldésére, a föld azon pontjain, a melyek még nincsenek kifürkészve.

Hm! de mit pacsmagolt rea az öreg Recklus? Kost, bikat, ikreket, rákot, legyet, kigyót. Zeuszt, oroszánt, Venuszt, stb.-eket. Meglehetősen otromba alakok ezek. A szó közöttünk maradjon, Venusz egy olyan szögletes, bárgyu képű ruhátlan nőszemely, hogy en esztetikai szempontból nem fogadnám el mosogató szolgálónak sem. A földgömb egyedüli érdekessége az, hogy az egyenlítő körül karzatot építettek, a melyen körül lehet éatolni.

A francia leleményesség azonban mindig fejen találja a szöget. A részvényesek elbátoroztak, hogy a golyóbis tetejébe cigány zenét szerződtettek, az alján pedig óriási tanc termet nyitnak, a hol a la Bullier lehet mulatni, világosan beszélve az a háltarem a kevesebb tisztességes nőknek és a nagyon vidám jeunese dorée számára készül.

Az öreg Recklus tépi ősz haját, a részvényesek ujra remélnek; a tudomány istennője pedig arcát elfordítva csendesen zokog.

Sokkal nagyobb érdekessége az 1900. évi világiállításnak a »La Tour du Mont« utazás (a föld körül) és a »Palais du Costume« (a női ruhák palotája). Mind a két pavilon a Bhamp de Marson áll s magán vállalatok tulajdonai.

Egyáltalában sokkal nagyobb élvezet varja a kiállítás közönségét azokban a pavilonokban, a hol külön belépő díjat követelnek. Így e két pavilonban is, az előbbiben összesen 2 frank 50 centimens, az utóbbiban pedig egy frank 50 centimest kell fizetni. A szebbik nem iránti előzékenységből engedik meg, hogy először a »Palais du Costume«-ról beszéljék. Sajnos csak nagyon vázlatosan tehetem.

A »Palais du Costume« gazdag tárlatot nyújt Éva anyánktól kezdve egész az 1900

évi párisi divatig a női toillettről, ezt a tárlatot a női hajviseletek bemutatására egészítik ki, színtén a regibb és a modern korból. — Tekintettel arra, hogy a párisi női szabók és fodrászok a női szépség emelésére már századok óta felhasználták a mesterégük minden furfangját és művészetét s ők irányították a kontinens női divatját, ez a tárlat remekerül érdekes és becses.

Igen sikerült figurális visznök százej vannak a »Palais du Costume«-ben felállítva, többen egy csoportban tablószerű képet alkotnak s többnyire a világtörténelemből vett fontosabb epizódok mutatnak be, a melyekben az egyes divat korokak toilletjei hiven s mind pompás kivitelben áll előbünk.

Eva kora s a rea következő ósrégi kor női divatja bizony közöndomás szerint nagyon szellős, úgy van ez a Palais de Costume-ben is feltüntetve: fügefalevel, egy kis virágfüzér egyébb semmi. Később finom állati bőrbök. — Ezek láttára mosoly kel ajkunkra, s olyformán sóhajunk visza az ezred évek elejére: hogy inkább női toillette ezikk lenni, mint női szabó ebben a boldog korban. (atok arra, aki rossz szat gondol!)

Ezután következik mindazon népek női divatja, a melyek a római birodalom megalakulása előtt létezett. Rendkívül érdekes a római nők viselete, különösen a császárság idejében. A biznanci divatnak különösen szép példanyai vannak kiállítva.

A középkor női divatja meglehetősen komikusan hat, hol a gallér, hol a szoknya, ujjak kalap stb. oly túzott formájú, hogy ismételtén jóízű mosolyra fakad a szemlélő. Feltűnően szembeötöl az a nagy visszaesés, a melyet e korban tapasztalunk a rendkívül izléses római viselettel szemben.

Az ujkor viselete sem ment minden komikumtól de mar izlésesebb s természetesebb mint az előző századoké. Az ujkor divatját már Franciaország, helye-ebben Páris városának szabói vezetik. Ez a kor már sokkal hívebben es gazdagabban van képviselve.

A francia királyok, különösen XIV. XV. XVI. Lajos korában divatos viseletek pazarlása bámulatba ejtik az embert. (Szegény rokokó férjek!) A nagy forradalom divatja is képviselve van, nemkülönben a direktoriumi kor. Napoleon kitűnő izlése, mert ennek a csodálatos nagy embernek mindenre kiterjedt a figyelme) teremtetta meg az első császárság pompás es pikans női viseletét. E kor keretében bemutatva Jozephin, Napoleon első feleségeek palatstn is, (uszálya hat méter.)

A XIX. század női divatja már nagyon gazdag tavlatot képez, majdnem minden ötödik év teljesen új divatot hoz, melyeknek érdekes változatait mind láthatjuk a »Palais des Costüme«-ben. Az utolsó évtized, de különösen az 1900. évi bizonyára megfogja lepni asszonyainkat. Ez utóbbi csoportban van több híres színész nő toilletje is, így Sarah Bernhardt, Jarl Hading, Rejane asszonyé, Jeanne Granier Reichemberg és a szerencsétlenül járt, számalomrameltő, szep Henriotté.

Mint emlitem, a fodrász művészet is bemutatja a Palais du Costume-ben a mult hajviseleteit.

Ezek is úgy vannak osztályozva, mint a toillettek. A hölgyeknek igen érdekes lesz e tárlat s a mi fő tanulságos.

Esdve kérek bocsánatot hazám szép leányaitól, de ki kell mondanom az igaz szót: talán egy országban sem fordítanak olyan kevés gondot hajukra a nők, mint épen nálunk. — Pedig a haj a női fej koronája, rozsdás korona pedig nem vet glória fenyt.

A »Le Tour du Monde«-ról a jövő levelemben szölok.

Kint szakad az eső. Loqpcocsos az idő. Ilyenkor sokkal több szép asszony s leány csatangol az utcákon.

Miért?

Nem tudják? Ha, há! — Nem mondom meg, Megyek a nagy boulevardra — lelkesedni.

Karácsonyi Aladár.

KÖZGAZDASÁG.

Kamarai közlemények.

A m. kir. államvasutak igazgatósága tudatja, miszerint az 1900. év szeptember hó 1-6] 1901. aug. hó végéig terjedő időben szükségilendő repce, égő és kenő olaj szállítására f. hó 16-ki lejáratil nyilvános árjegyzést tart.

A m. kir. államvasutak igazgatósága közhírré teszi, miszerint az 1901. évi jan. hó elejétől aug. hó végéig összegyűlő üres repce, égő és kenő olajos hordók f. hó 16-án nyilvános árjegyzésen el fognak adatni.

A szatmármegyei m. kir. államépítészeti hivatal tudatja, hogy a nagybánya-községi állami közút különböző szakaszain levő 17, 18, 31 és 76 számú átvezetők újból építését, valamint a 63. sz. hid helyreállítását sorrendben 1032 k. 88 f. — 1263 k. 09 f. — 1029 k. 44 f. — 1416 k. 49 f. és 1343 k. 25 f. összesen tehát 6084 k. 15 f. összeg erejéig engedélyezte.

A versenyezni kívánók felhivatnak, hogy ajánlataikat f. hó 26-ig beadják.

Tehénészeteink legfontosabb téli takarmánya a répa.

Elismert és a legjobb helyt kellőleg méltányolt dolog is, hogy a tehénészetek téli takarmányul a répa nélkülözhetetlen.

Nékiűzhetően pedig azért, mert a tejelzésre jótékony befolyással van s a répát fogyasztó tehénk mindig több tejet adnak aránylag, mint azok a melyek répát nem esznek. Igaz, hogy a répa vízidus eledel lévén, a tej minőségét nem igen javítja, csak mennyiségét szaporítja, de eivégre is nálunk Magyarországon nagyon keves helyt fiteik meg a tejt minősége szerint, ha pedig megfizetik, illetve ha a tej minőségét is javítani akarjuk, megteljük azt a répa etetés dacára is, az által, hogy korpát, olajbogatcsot vagy más erőtakarmanyt, illetve nagyobb mennyiségű, jó minőségű szenát is etetünk a tehénekkel, miáltal nemcsak hogy nagyobb mennyiségű de jobb minőségű tejet fognak azok produkálni.

Tehénészettel foglalkozó gazdaságok tehát már most tavasszal gondoljanak a jövő télre s termeljenek annyi répát a mennyi a következő télre a tehénészeti részre bőven elég is lesz. Csak persze nem mindenütt természetesen annyit, a mennyit kelene s ez az oka, hogy sok helyt tél közepén elfogy a répa s nagyon apad a tej-mennyiség epen akkorra, a mikor az legértékesebb. Hogy milyen kitűnő takarmány a répa, bizonyítja azon körül mény is, hogy természeté az utóbbi 25 év alatt 59%-al emelkedett s a bevetett terület nagysága most is evről-évre jelentékenyen fokozódik. A talaj és égáji viszonyok is eég kedvezők a repára, eltekintve talán az alföld egy kis részétől s így a termésátlagok is k i e l é g i t ő k, habár már N e m e t o r s z á g b a n is az országos átlag 15,5 mm.-val nagyobb, mint nálunk. Ezen körülmény jórész abban lel magyarázatát, hogy Németországban a műtrágyákat sokkal kiterjedtebben használják a répa természeténél, mint nálunk, mert tudvalevő dolog, hogy a szuperfoszfát és chilisaletróm használatát épen a répa háaja meg legjobban; cukor-répat nem is igen természet má már senki műtrágya nélkül. A takarmányrépára pedig nem kevesebb hatása van a műtrágyának. Csak egy példát említek fel.

Egyik hazai uradalmunk szuperfoszfáttal és chilisaletrómmal kiseretezett répa alá 20 holdon olyan formán, hogy egy holdas parcellákat szakított ki, a melyek közül két holdra nem alkalmazott műtrágyát, a többiekre pedig felváltva alkalmazott az egyikre 100 kg. szuperfoszfátot, a másikra pedig 100 k. ramm szuperfoszfátot és 50 kg. chilisaletrómot. A csupán szuperfoszfátot tabákon a természetlag 35 mm-ssával volt nagyobb holdanként, mint a nem trágyázotton: a répa értékét métermázsánként 50 krral számítva, kitesz az 17,50 frtot mint bevételi több etet, a melynek terbere csupan az 1 mm. szuperfoszfát irandó.

A második csoport tabla, a mely 100 kgram szuperfoszfátot és 50 kg. chilisaletrómot kapott 96 mm.-val termelt többet, mint az, amelyik nem volt műtrágyázva, a mely többetnek az értéke 48 frt. szemben a szuperfoszfát és chilisaletróm árával, a mely körülbelül 11 frtra tehető. De számos más kísér et is kedvező eredménnyel végződött, úgy, hogy a ki természetlagait fokozni akarja, meglehetősen biztonságga nyulhat e műtrágyákhoz.

Természetesen lényeges befolyással van a termés nagyságára a répa félelege is, a talaj megmunkálása, a répa ápolása. Mindezeket már tul vagyunk, de a chilisaletrómnak fejtrágyaként való alkalmazásával még sokat javithatunk a termésen.

Budapesti gabonátözsde.

jun. 13.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B á n s á g	kilós	Ár 100 kg.		kilós	100 kilogr. m. n. ára	
		frtől	frtig		frtől	frtig
Bánsági	76	7.45	7.80	80	07.85	08.05
"	77	7.50	8.85	81	07.90	08.15
"	78	07.60	7.95	82	—	—
Fiszavidéki	79	07.65	8.—	—	07.95	08.05
"	76	7.40	7.65	80	08.05	08.25
"	77	7.45	7.70	81	—	—
Estvidéki	78	07.60	07.7	82	08.90	08.95
"	79	07.65	07.9	—	07.85	08.05
"	79	7.20	7.40	80	07.90	—
Cseh-megyei	76	7.25	7.55	81	07.95	07.95
"	78	7.45	7.75	82	7.80	08.00
"	79	07.50	07.80	—	0.30	—
Bácskai	76	7.35	07.5	80	—	—
"	77	7.40	7.60	81	—	—
"	78	7.55	07.70	82	—	—
Északmag.	79	7.60	07.85	—	—	—
"	—	0.—	0.—	80	—	—
"	79	0.—	0.—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilógram
R z s elsőrendű	uj 70-72	6.81 6.95
" másodrendű	—	6.70 6.75
Árpa takarmánynak	60-62	5.91 6.1
" égetni való	62-64	5.6 5.80
" serfőzdei	64-66	0.— 0.00
Zab	39-41	5.45 5.55
Tengeri bánsági	uj	5.55 5.70
" más nemű	—	0.00 0.0
Repce bánsági	—	—
Köles	—	5.— 5.30

Sertősvásár.

Kőbányai sertéspiacz. jun. 12. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kgm felüli 46-48 kr. Közép p. kint 300-400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban) Fiatal közép (páronként 251-320 kg. 50-70 kr. Fiatal könnyű páronként 250 kg. sulyban 45 1/2-50 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. sulyban 48 1/2-49 krig.

Sertéslétszám: 1900. évi jun. hó 9. napján volt készlet 42720 darab, jun. 10. felhajtattott 933 drb, 1900 jun. 10-án elszá litattott 619 db. 11-ára maradt 42944 db. A sertésüzlet irányzata lanyha.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni róm. kath. egyházköz ségi bizottmány a Debreczenben — Varga utca és Szent-Anna utca sarkán — **ujjonnan emelendő két emeletes kegyesrendű rendháznak 141.322 korona 88 fillére, Egy-zaznegyven ezer háromszázhuszonkét korona 8 fillére eldírányzott összes építési munkák tárgyában ezennel nyilvános pályázatot hirdet, melyre a zárt és lepec-éteit ajánlatok legkésőbbben folyó évi június hó 30-án déli 12 óráig** Méltóságos és főtisztelendő Dr. Wolafka Nándor választott püspök urnál Debreczenben benyújtandók.

Távirati és későbbben érkező ajánlatok nem fognak tekintetbe vétetni.

Bánatpénz fejében a fentjelölt határidőre Dr. Wolafka Nándor ur ó Méltóságánál az ajánlat szerinti építési összeg 5%-a, azaz öt százaléka teendő le, akár készpénzben, akár valamely debreczeni pénzüzetet betétkönyve alakjában, akár pedig állami letétekre alkalmas óvadékképes értékpapirokban, mely utóbbiak a hivatalo-an jegyzett árfolyam mellett, de semmiesetre sem névértéken felül fognak számításba vétetni.

A rendház tervei és költségszámítása a debreczeni róm. katolikus plébániahivatalban megtekinthetők, illetve hat korona lefizetése mellett ugyanott megszereshetők.

A költségszámítás végösszegével szemben felajánlott engedmény vagy esetleg követelt felülfizetés az ajánlatban százalékokban f. jzendő még pedig számokkal és beükkal kiírva.

Azon esetre, ha a költségszámításból az ajánlattevő nézete szerinti az építés teljes és szakszerű végrehajtásához szükséges egyes munkanemek kimaradtak volna, tartozik az ajánlattevő ezen munkák költségét is ajánlatában kitüntetni; ellenesetben ebbeli esetleges pótkövetelése nem fognak tekintetbe vétetni.

A rendház homlokzata általában a szintén ujonnan építendő róm. kath. főgimnázium részére tervezett és ugyancsak dr. Wolafka Nándor ur ó méltóságánál megtekinthető homlokzattal lesz egybehangzóan kiképzendő.

Az egyházköz ségi bizottmány azonban fenntartja magának a jogot, hogy a homlokzat egyes rész-in kisebb módosításokat tehessen és hogy a beérkezett ajánlatok közü szabadon választhasson. Kelt Debreczenben 1900. jun us hó 9-én tartott egyházköz ségi bizottmányi ülésből.

A debreczeni róm. kath. egyházköz ségi bizottmány.

Herczeg Metternich fele KÖNIGSWARTI RICHARD-FORRÁS

A világ legkitűnőbb asztali vize.
 * * Természetes szensavdus tartalmóal fogva különösen alkalmas borral, gyümölcs-zörppel vagy likörrel való keverés re. Fel-tűnő gyógyhatásu emesztési zava oknál, ugyszintén a lég só és húgyólyag hurutos bántalmaitál.
 * * Jarvanyos betegségek ellen biztos óvszernek bizonyult. * *

Kapható helyben Geréby Pülöp utódai urakál mint főraktárosoknál és minden jobb v e n d é g l ö b e n.
 Országos főraktár és iroda :
Budapest VIII. József-körut 9.

Gazdasszonyi állást keres

egy kisebb hivatalnok özvegye, ki a gazdálkodás minden ágában jártassággal bír. Jobban szeretne kisebb földbirtokoshoz. Nagy fizetésre nem reflektállok, csak jó bánásmódot keresek, 36 éves vagyok.

Czím a kiadóhivatalban megtudható.

Az „Alsó Szabolcsi Tiszai ármentesítő Társulat Igazgatósága“ Debreczen.

265
1900-z.

Árlejtési hirdetemény.

Az „Alsó szabolcsi Tiszai ármentesítő Társulat“ által a Debreczen Széchenyi utca 46. sz. telken emelendő társulati szekház felépítéséhez szükséges föld, kőműves, burkolat, elhelyező, kőfaragó, vas, ács, cserépfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, szobafestő, kárpitos, szobrász, kalyhas, vízvezeték, csatornázás, berendezés elkészítése, illetve szállítására, ugy a telken lévő régi épült bontására a következő feltételek mellett ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik.

1. Az ajánlat az összes munkákra, vagy egyes munkacsoportokra, vagy egyenként külön-külön bármely munkára tehető.
2. A készítendő munkákra vonatkozó tervezet és költségvetés pályázók által megtekinthetők, kik ajánlatukat a kitett egységárak alapján az azokra vonatkozó árendemény avagy felülfizetés mellett százalékban kifejezve, megtehetik.
3. Az egykoronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb folyó évi július hó 2-án déli 12 óráig a társulat igazgatóságához Debreczen, Széchenyi-utca 1. szám nyújtandók be.
4. Később érkezett, távirati uton küldött avagy pedig utóajánlatok figyelembe véte nem fognak.
5. Ajánlattevő vállalkozók tartoznak a szerződési általános feltételek 6 §-ának határozatai szerint az előirányzott összeg 5%-át bántpénz gyanánt készpénzben vagy óvadékképes papírokban a társulat pénztárána alá tenni és az erről szóló nyugtát az ajánlatához csatolni. A bántpénz az ajánlatához is csatolható.
6. Az építési bizottság fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevő vállalkozók közül szabadon választ, esetleg az ajánlatok mellőzésevel a munkák biztosítása iránt más uton intézkedik.
7. A munkálatra vonatkozó tervezet általános és részletes feltételek a társulat főmérnökénél tekinthetők meg, ugyanott a hivatalos órák alatt a szükséges felvilágosítások megszerezhetők.
8. Az ajánlatnak tartalmazni kell az ajánlattevő abbeli nyilatkozatát, hogy az építési terveket, az előmeretét, költségvetést, az általános és részletes feltételeket, a helyi viszonyokat teljesen ösmeri és ennek elismerésül a vállalati általános és részletes feltételek minden ajánlattevő vállalkozó által előzetesen aláírandók.
9. A beadott ajánlatok a kiküldött építő Bizottság által f. évi július hó 3-án délután 4 órakor fognak a társulat műszaki irodájában nyilvánosan felbontatni.
10. Az ajánlatokról az építkezési Bizottság végérvényesen határoz, az esetleg elfogadott ajánlatok alapján vállalkozókkal a szerződést azonnal megkötöti, az el nem fogadott ajánlatok mellett beadott bántpénzek 14 nap alatt az ajánlattevőknek visszaadottnak.

Kelt Debreczen, 1900. évi június hó 11-én
a társulati Igazgatóság.

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. (frt 2.75, 3.70, 4.80 jó hosszú, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt. valamint felöltő, szöveteket, turista-lódeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szolidaságáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintahú szállítást jótá-lás. A magánfelek előnyel tetemesek: szöveteiket közvetlenül fenti cégétől a gyárhelyiségből rendelni.

Biztos kereset

„MERCUR“

váltóüzleti
résztvénytársaság
BUDAPEST
Arany-János-
utca 31.

kinálkozik jó beszélő-képes-éggel bíró, tisztességes szemé-ye-knek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. tcz. értelmében sorsjegyeknek, allampapírok-nak részletfizetés-re való eladá-ával foglalkozni kívánnak.

A szénsavas ásványvizek királya a borszéki borvíz.

Borszéki gyógyfürdőn

Erdély, Csikmegye,

a fürdő idény tart Juniús 15-től Szeptember 15-ig.

Borszék Szász-Régen között kényeimes bérkoc-ik, június 1-től szept. 1-ig gyorskocsik közlekednek. Gyorskocsira előjegyezhetni

Miklós, Görögnél Szász-Régen.

Prospectussal, felvilágosítással szolgál az
Igazgatóság, Borszék.

Posta, távirda, állandó fürdőorvos helyben.

Borszék, 1900. június hó.

Igazgatóság.

Kapható mindenütt; Debreczenben: Csanak József, Kontsek Géza, Geréby Fülöp, Szabó Zsigmond és Félegyházi János uraknál.

Üzleti könyvek,

csinos kiállításban, erős kötésben, igen jutányosan kaphatók

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánljának:

Legjobb sorvetőgépek,
szecskavágók, répvágók,
kukoricza-morzsolók,
darálóok, 600-malmok,
egyelimes acél-akék.

2 1/2 egész 12 lóerős, számalakozású, konkolyosók, kaszáló- és továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító rosták, aratógépek, szénagyújtók, boronák.

Columbia-Drill

Legjobb sorvetőgépek,
szecskavágók, répvágók,
kukoricza-morzsolók,
darálóok, 600-malmok,
egyelimes acél-akék.

2- és 3-vasú elék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes ábrák és kinyitott matra ingem és bérmentos katalógus.

Lincolni törsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgépgyára.